

лень бѣга отъ всяко ново; то най-голѣма хвала ся пада ономува, кой-то е настоялъ да го научи и да му искорени суевѣрія-та и недостатъцы-ты, та да го упъти на правъ пѣтъ и да го направи умень работенъ и честить челядникъ.

Днесъ, кога-то съ парны-ты машины и съ толкова си други уряды лесно е на хора-та да работять всякъ работъ *) на и нѣчта-та за поминтъкъ оестинѣхъ, земи, дѣто нѣма такыва машины, дѣто нѣма фабрики, не могатъ да ся тѣкмятъ и мѣрятъ съ земи, дѣто гы има, и не само не имъ стига рѣка да ся спрѣварять съ тѣхъ, нѣ еще сѣ принудены или на малко да работять или съ скъпнѣ цѣнѣ да донасятъ отъвѣтъ всичко, что имъ трѣбува. Въ такъвъ западнѣлъ земѣ ако ся найде единъ или мнозина имотни хора та ся сдружять и си сберѣтъ капиталы-ты на подвижнѣтъ фабрикѣ съ потрѣбны-ты машины, тѣи ставать голѣми благодѣтели на тѣхъ земѣ, едно зашто на мнозина давать работъ и поминтъкъ, а дру-

*) Каква е сила-та на парѣ-тъ това лесно може ся разбра ако ся поглядне прѣвый влакъ по желѣзници-ты. Хора вѣщы отъ тѣхъ работѣ сѣ прѣсмѣтнали и намѣрили че двѣ оки камъни вѣглища доклѣ изгорять подъ котела на парнѣ машинѣ искарвать парѣ съ силѣ, коуж-то едва бы могълъ да отмѣни единъ ягкъ чловѣкъ съ работеніе по 10 часа на день. А колко е полза-та отъ тѣхъ силѣ, ето ти примѣръ! Единъ тѣкачъ съ рѣцѣ ако да истѣче на день по 6 лакте сукно за двѣ седмицы има да истѣче еднѣ трѣбѣ отъ 72 лакте. А единъ станъ на парѣ може да искара за седмицѣ до 20 такыва трѣбы сукно. У нѣкои фабрики една само парна машина кара отъ 600 до 800 станове; такъва фабрика за годинѣ откарва толкова работѣ колко-то едва быхъ могли да искарать съ рѣцѣ 30.000 работници. А за напрѣдъ какво ли има да ся чѣка отъ парны-ты машины, кой-то еще не сѣ намѣстены въ всички работы; — Не трѣбува и да ся казва, че ако парны-ты машины отъ еднѣ странѣ отмѣнихъ много чловѣчески рѣкы отъ другѣ странѣ тыч зададохъ работѣ на много рѣкы, та покрай тѣхъ и трудъ-тъ олегнѣ и чловѣчески-ты потрѣбы по-лесно ся удовлетворявать.